

5 במאי 2026

לכבוד
עו"ד עמית איסמן
פרקליט המדינה
משרד המשפטים

רב ניצב דניאל לוי
מפכ"ל
משטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: דרישה נוספת לטיפול בפגמים החמורים באכיפה פלילית של עבירות סחר בבני

אדם למטרות עבודה, החזקה בתנאי עבדות, עבודת כפייה ועיכוב דרכון

סימוכין: פנייתנו מיום 10.12.2025; מענה המשטרה מיום 11.1.2026

בהמשך לתכתובת שבסימוכין ולמענה המשטרה בלבד לפנייתנו, הרינו לפנות אליכם שוב כדלהלן:

1. כזכור, ביום 10.12.2025 פנינו אליכם בנוגע לעבירות סחר בבני אדם למטרות עבודה (עבירות שכוללות גם החזקה בתנאי עבדות, עבודת כפייה ועיכוב דרכון לפי סעיפים 375א, 376, 377א(א)-(3)-(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; להלן ביחד: "**עבירות סחר לצרכי עבודה**").

2. בפנייה הצבענו, בלוויית דוח שצורף בו סקרנו בהרחבה שורה של תיקי חקירה אליהם נחשפנו כמי שייצגו את קרבנות עבירה ו/או סייעו בזיהויים, על כך שבכל הנוגע לעבירות סחר בבני אדם למטרות **עבודה** (בניגוד לעבירות סחר למטרת מין וזנות, או חקירות כתות), חקירות מנוהלות בצורה שטחית; לעיתים אינן נפתחות כלל או נפתחות בעיכוב משמעותי; לעתים קרובות התיק נותר פתוח שנים ארוכות שבמהלכן הקורבנות עוזבים את הארץ מחד, אולם לא נעשות כל פעולות ממשיות מאידך; עדים לא נחקרים וראיות לא נאספות; תיקים נסגרים אף מבלי לחקור את הנילונים; וככלל – התמונה המצטיירת היא חוסר היכרות עם המאטריה המשפטית מצד כל המעורבים (שכן תחום זה אינו זוכה להתפתח בישראל בהיעדר כתבי אישום) וככל הנראה גם חוסר עניין בתחום ובהבנתו.

3. במכתב הערנו, כי הרושם העולה מכל החקירות שאליהן נחשפנו, הוא כי משטרת ישראל והפרקליטות סבורות שהעבירות של סחר למטרות עבודה מתייחסות לסיטואציה כה נדירה עד שאינה מתקיימת ואינה יכולה להתקיים במציאות. זאת למרות כוונת המחוקק וההגדרות הגמישות והרחבות בדין הישראלי שנועדו לענות על קשת של מקרים מהמציאות; למרות הצטרפות ישראל לאמנות בינלאומיות בנושא; בניגוד בוטה למגמת ההתפתחות בפרשנות אותן העבירות ממש במשפט המשווה ביחס לתופעה שהינה במהותה עולמית ובינלאומית; ובניגוד לפסיקה ישראלית שפירשה בהרחבה את העבירות הרלוונטיות באופן שמקל על יציקת תוכן ממשי אליהן.

נוכח אלה, העלינו ארבע דרישות:

(א) לגבש ולפרסם **הנחיית פרקליט מדינה** שתתווה את מדיניות התביעה;

(ב) לקבוע **יעדי אכיפה** בהתאם להחלטת הממשלה 1862 וצעדי מעקב ופעולה למימוש היעדים;

ג) לגבש תוכנית התמקצעות **ליחידה או ליחידות במשטרה** שבהן נחקרות העבירות של סחר בבני אדם למטרות **עבודה** ;

ד) לגבש **נהלי עבודה לחקירות משטרה** בעבירות הנדונות, בהם ייקבעו הוראות לפתיחת חקירה ולוחות הזמנים לניהולה, כמו גם קביעת ממשקי עבודה עם גורמי חקירה רלוונטיים אחרים.

4. עד היום לא קיבלנו כל מענה ממשרד המשפטים, והנחיות פרקליט המדינה עודן אינן בנמצא למיטב ידיעתנו. היעדר המענה מצד הפרקליטות לפנייה שלוותה בדוח מקיף ומפורט שהושקעה בו עבודה רבה, לטובת המחשה עובדתית של כלל הפגמים – מדבר בעד עצמו.

5. מהמשטרה התקבל מענה כה כללי וכולנני, שאין בו הלכה למעשה כל מענה לדרישות. במענה המשטרה נאמר כי משטרת ישראל רואה חשיבות לנושא (לטעמנו זו הצהרה בעלמא, שכן החשיבות בפירוש לא השתקפה כלל בחקירות שתוארו בדוח שצורף לפנייה). עוד נענינו בידי המשטרה כי קיימים "שיתופי פעולה פורים עם ארגונים שונים" (איש לא טען שאין שיתופי פעולה עם ארגונים, אולם אין בהם לרפא אף אחד מהמחדלים עליהם הצבענו בפנייה); וכי בשנת 2025 הוקמו שני מחלקים יעודיים בימ"ר מרכז וימ"ר חוף. ונעיר בשלב זה, כי מחלקים יעודיים לסחר בבני אדם, אין משמעם בהכרח טיפול סחר בבני אדם למטרות **עבודה** – שמנסיוננו, ובניגוד לסחר למטרות עבירות מין, נפוצות מאד דווקא במחוזות הצפון והדרום; עוד נעיר כי לכתחילה, עת נסגרה יחידת סער בשנת 2011, הצהירה המשטרה כי עבירות אלה יטופלו רק בימ"רים. בהיבט זה, אין במענה חידוש, למעשה יש להתפלל שאת שהוצהר בשנת 2011 במסגרת תגובה שהוגשה לבית המשפט העליון, יישמה המשטרה רק בשנת 2025. אשר לדרישות בנוגע לנהלי עבודה לרבות ביחס לפתיחת חקירות וקביעת לוחות זמנים לניהולן; תכנית התמקצעות; ובעיקר – יעדי אכיפה **בהתאם להחלטת ממשלה** – לא כלל המענה כל התייחסות שהיא.

6. מענה לקוני וכללי זה, לצד שתיקה מוחלטת מהפרקליטות, מחדדת את הרושם העולה מכלל תיקי החקירה שנסקרו והפנייה לוותה בהם, של היעדר עניין וטיפול אכיפתי בעבירות סחר בבני אדם למטרות עבודה. שוב מתברר, כי היעדר האכיפה אינו עניין נקודתי או שולי, אלא תשתיתי ומלמד על חוסר יכולת מובנה של גופי אכיפת החוק להכיר בקיומן של עבירות אלה שלא רק בספר החוקים; להתמודד עם אכיפתן בצורה מקצועית ומובנית; ולגבש הבנה קוהרנטית שלהן במעבר מהחוק הכתוב, אל מציאות החיים וההעסקה של מהגרי עבודה. אותם מהגרים אשר בידה האחרת, עושה ישראל כל שביכולתה כדי להסיר מהם את כלל ההגנות שמטרתן היתה מניעת צורות של סחר בבני אדם ועבדות - לרבות נסיגה מהסכמים בילטרליים; העסקת מהגרי עבודה בלא מנגנוני מעבר בין מעסיקים (דהיינו, השבת הכבילה-פקטור), ועוד ועוד. הלכה למעשה, חדלה מדינת ישראל מאז 7 באוקטובר 2023, לפעול בכל הכלים המוכרים לטובת מניעת צורות של סחר בבני אדם למטרות עבודה והחזקה בתנאי עבדות, ובהינתן זאת - הופכת אכיפה בדיעבד, להיות חשובה והכרחית במיוחד, ולמעשה ובהדרגה, הכלי היחיד שבנמצא למאבק בסחר בבני אדם.

7. נוכח כך, נבקשכם להשיבנו בהקדם, ביחס לכלל הדרישות של הפנייה שבסימוכין. בהינתן מהות הסוגיה וההתעלמות מהאמור בפנייתנו עד כה, אם לא נקבל מענה עד ליום 1.7.2026, נשקול פנייה לערכאות.

אלעד כהנא, עו"ד

מיכל תגיר, עו"ד

העתק:

עו"ד עילית מידן, רפרנטית סחר בבני אדם בפרקליטות המדינה
רפ"ק מירב כהן, ראשת חוליית סחר בבני אדם, משטרת ישראל
עו"ד דינה דומיניץ, מתאמת המאבק בסחר בבני אדם, משרד המשפטים